

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Никифор Христов Стефанов, директор на Център за подготовка на докторанти във Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив, на дисертационния труд на Михаел Минев Димитров на тема „Динамика на сигурността в междинна Европа“ (1990-2015 г.), представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Значимостта на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение произтича от необходимостта да се разработи методологически апарат за изследване на динамиката на сигурността в междинна Европа, и се обуславя от факта, че след края на Студената война междинна Европа се превръща във важен елемент от геостратегическите планове на САЩ и на Руската федерация. Държавите-членки на ЕС от Западна и Централна Европа, са изправени пред предизвикателството да формират общоевропейски интерес и да го отстояват в условията на остра конкуренция между доминиращите геополитически участници.

Разработеното в дисертационния труд сценарийно пространство повишава значимостта на изследвания проблема и предоставя възможност за изготвянето на конкретни политики на Държавите-членки на ЕС от Западна и Централна Европа.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

За цел на изследването, докторантът Михаел Димитров е приел необходимостта от определяне на факторите, от които зависи в най-голяма степен развитието на динамиката на сигурността в Междинна Европа и постигането на по-високо равнище на разбиране, спрямо условията, които се намират в основата на техните изменения, с оглед моделиране на

поведението на системата предмет на познавателен интерес и формиране на сценарийно пространство за нейните възможни бъдещи състояния, чрез което да се осъществява планиране за способности или изготвяне на концептуални документи в сферата на сигурността и отбраната.

За постигането на приетата цел, докторантът Димитров, в процеса на изследването решава следните задачи:

- разработване на методологически положения за дефиниране на границите на регионално пространство, с оглед преодоляване на субстанциалните схващания за това понятие и постигане на по-високо равнище на точност;
- формулиране на групи методологически положения, чрез които да се постига съчетаване на структуралисткия подход с равнището на геополитическия анализ и наличните разбирания за сигурност, споделяни от страна на участниците попадащи в предмета на изследване;
- разкриване на общите характеристики на региона Междинна Европа;
- проучване на динамиката на сигурността в Междинна Европа за периода от 1990 до 2015 г. и извеждане на събитията, които водят до изменения на съществуващата подредба в региона, наред с факторите, които в най-голяма степен допринасят за формирането на ново статукво;
- разработване на сценарийно пространство за развитие на динамиката на сигурността в Междинна Европа.

Целта и задачите на изследването са обосновани задълбочено в основното съдържание на разработката.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд.

В дисертационния труд докторантът успешно прилага следните изследователски методи, които му позволяват успешното решаване на изследователските задачи и постигне на поставената цел:

- ✓ съчетаване на синхроничния с диахроничния подход;
- ✓ метод за анализ на документи;
- ✓ историко-систематичния метод;
- ✓ метода на аналитичната индукция;
- ✓ метод на корелационния анализ;
- ✓ Хи-квадрат метод;

- ✓ матрица, отчитаща измененията на кръстосаните влияния, насочена към категоризиране на величините MICMAC (Matrice d'Impacts Croisés Multiplication Appliqués à un Classement); системи и матрици на кръстосаните влияния SMIC (Systèmes et Matrices d'Impacts Croisés); приложение за визуализиране на сценарийно пространство Scenaring Tools и съответния специализиран софтуер.

Избраната методология и методика на изследване съответстват на поставената цел и задачи на дисертационния труд .

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд (описание и оценка), включително наличие на оригинален принос в науката.

Анализирани са съществуващите определения за понятието „регион“ и е предложен концептуален поглед към неговата природа, отхвърлящ субстанциалните схващания в това отношение и поставящ ударение върху формулирането на методологически положения, чрез които да се извежда съдържанието му за всеки конкретен случай.

Предложена е употребата на понятията „природа на регионално пространство“, „парадигма на регионално пространство“ и „хоризонтални структури в регионално пространство“.

Представени са историческите събития допринесли за появата на предпоставки, позволяващи формирането на разбиране за региона Междинна Европа и са изследвани действията довели до включването на външните участници в региона.

Анализирани са причините, поради които съотношението на силите между доминиращите геополитически участници след края на Студената война, остава изначално нестабилно.

Изведени са променливите, от които в най-голяма степен зависи състоянието на държавите, географски изграждащи изследвания регион и е формирано сценарийно пространство за развитие на динамиката на сигурността в Междинна Европа, посредством използването на компютърно-подпомагани методи за остойностяване на експертна оценка.

Разработен е методологически апарат за осъществяване на изследвания по отношение на регионалната сигурност, прецизиране на разбиранията за границите на регионите и определяне на структурните роли на държавите, географски изграждащи изследваното регионално пространство.

Основните научни и научно-приложни резултати от дисертационния труд на докторантът Михаел Димитров водят до увеличаване на знанията в предметната научна област и представляват оригинално авторово развитие в изследваното научно направление. Считаю, че дисертационния труд и получените приноси са лично дело на Михаел Димитров и са резултат на задълбочено познаване, творческо изследване, адаптиране и доразвиване на съвременните теории и практически подходи, свързани с изследване на динамиката на сигурността в Европа.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Дисертационния труд е подкрепен с 7 публикации. Всички публикации са в направлението на научните изследвания на автора и са пряко свързани с темата на дисертационния труд, като потвърждават резултатите от научното изследване и осигуряват неговата обществена представителност. Нямам съвместни публикации с автора.

6. Цитиране от други автори, отзиви в научния печат и др.

Нямам основание да твърдя, че са ми известни цитиране от други автори или отзиви в научния печат по публикациите на дисертанта.

7. Мнения, препоръки и бележки.

За да постигне целта на изследването докторантът Михаел Димитров аналитично е систематизирал, обработил и анализирал 14 монографии на кирилица, 241 монографии на латиница, 5 статии на кирилица, 76 статии на латиница, 13 електронни източника и 5 специализирани софтуерни продукта за прилагане на компютърно-подпомагани методи за изследване. Важно е да се отбележи, че сред големия брой литературни източници докторантът успешно се е ориентирал и ги е използвал много умело за решаване на поставените научно-изследователски задачи, което недвусмислено доказва неговата висока ерудиция, обща култура и интелигентност.

По своята структура и характеристика на съдържанието, дисертацията, разработена от Михаел Димитров съответства на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

8. Заключение

Отчитайки значимостта на изследвания от Михаел Минев Димитров научен проблем в дисертационния труд „Динамика на сигурността в междинна Европа“ (1990-2015 г.), изследователския подход и оригиналността на разработката и постигнатите научни и научно-приложни резултати, считам, че дисертацията представлява завършено научно изследване, отговарящо на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

Давам своята положителна оценка за разработената от Михаел Минев Димитров дисертация на тема „Динамика на сигурността в междинна Европа“ (1990-2015 г.).

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за придобиване от докторанта Михаел Минев Димитров на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност

Проф. д-р Никифор Стефанов

11.04.2018г.
гр. София